

TOPONYMS OF MEHENDINȚI COUNTY

Ionela Silvia GRANGURE (MA student)
University of Craiova

Abstract

The analysis concerns the structure of Mehedinți county toponyms, as well as certain semantic and etymological aspects. Derivatives are formed with different suffixes, some of them specialized for marking the local origin. Most compounds contain either nouns and adjectives, or a noun in the nominative followed by another noun in the genitive. The semantics of the toponyms is related to the history of the people, the administrative organisation and the inhabitants' occupations.

Key words: *toponym, structure, derivative, compound, homonym*

Résumé

L'analyse vise la structure des toponymes du département de Mehedinți, leurs aspects sémantiques et étymologiques. Les dérivés sont formés avec des suffixes différents, certains en étant spécialisés pour marquer l'origine locale. La plupart des composés comprennent soit des substantifs et des adjectifs, soit un substantif au nominatif suivi d'un substantif au génitif. La sémantique des toponymes est liée à l'histoire du peuple, au mode d'organisation administrative et à l'occupation des habitants.

Mots-clés: *toponyme, structure, dérivé, composé, homonyme*

The various stages that language has completed throughout its historical development may be reconstituted on the basis of toponyms. Toponymy represents a genuine archive that can be used by historians in order to reconstitute remote epochs in the history of a people, epochs that no other documents can speak of. It has preserved testimonies from more or less remote periods which help us to get in-depth knowledge of the historical and linguistic past. Toponymy reflects the traditions of a people. Many researchers have been concerned with toponymy: Iorgu Iordan, *Toponimia Românească*; Alexandru Gaur, *Nume de locuri*; Ioan Pătruț, *Nume de persoane și nume de locuri românești*; Ion Toma, *Toponimia Olteniei*; Ilie Dan *Nume proprii românești*. The purpose of our research relies on the study of the toponymic material of Mehedinți county. The corpus of place names consists of a number of 358 toponyms.

They can be grouped as follows:

1. Simple toponyms

Semantically, some are homonyms of common names: *Alba, Albia, Arșița, Baia, Balta, Biserica, Buna, Buza, Cozia, Dobra, Fântâna, Flămânda, Galbenu, Găleata, Golu, Imoasa, Larga, Linia, Salcia, Vânăta, Vrancea*; some others are homonyms of the anthroponym: *Aldea, Aurora, Borogea, Bratilovu, Bucura, Elisabeta, Firizu, Giura, Manu, Marga, Vlădaia*.

Morphologically, the article is marked in the following examples: *Balota, Bârda, Brahna, Cazarma, Cerna, Cetate, Cremenea, Crivina, Dâlma, Halânga, Hinova, Isverna, Jiana, Obârșia, Negrușa, Ocna, Pădina, Pasărea, Pluta, Preajna, Poiana*,

Poroina, Lupșa, Recea, Rogova, Roșia, Rudina, Ruptura, Salcia, Scorila, Seliște, Sfodea, Șiroca, Șovarna, Slașoma, Strehaia, Studina, Tâmbna, Târsa, Tismana, Turtaba, Varodia, Vișina, Vlădica, Vrata, Zegaia, Livezile, Măgurele, Pătulele, Pârlagele, Ponoarele; the article is not marked in: *Bârâiacu, Cârș, Cearângu, Corzu, Dânceu, Godeanu, Gogoșu, Gutu, Higiu, Ilovu, Jugastru, Lazu, Ludu, Magheru, Marmanu, Nevățu, Scăpău, Stejaru, Suharu, Șipotu, Tălăpanu, Țânțaru, Viașu*; the following toponyms are in the plural form: *Crainici, Dârvari, Gemeni, Greci, Livezi, Peri, Plopi, Vânători*.

1.2. Derived toponyms

Toponyms derived with the suffix *-eni* (making reference to the local origin and name) (13): *Bârlogeni, Boceni, Brânzeni, Broșteni, Cârceni, Ceptureni, Cioroboreni, Deleni, Delureni, Moșneni, Motruleni, Roșoreni, Selișteni*.

The following toponyms are derived with the suffix *-ești* (31): *Albulești, Arginești, Avătești, Balotești, Bădițești, Bâlvănești, Budănești, Busești, Butoiești, Căpățânești, Căzănești, Costești, Crăguiești, Dragotești, Drăghești, Gheorghiești, Grozești, Hurducești, Jupânești, Mărășești, Moisești, Negoiești, Negrești, Oprănești, Păunești, Pârvulești, Priboiești, Proitești, Răduțești, Răiculești, Răscolești*; with the suffix: *-ița* (13): *Bălăcița, Bobaița, Cervenița, Dâlbocița, Dumbrăvița, Jidoștița, Gârnița, Gvardinița, Pistrița, Poroinița, Smadovița, Svinița, Șușița*; with the suffix *-(i)oara* (5): *Breznicioara, Husnicioara, Fântâioara, Luncșoara, Trestioara*; with the suffix *-ișoara* (4): *Cornișoara, Crucișoara, Ocnășoara, Scărișoara*; *-aș* (4): *Colibași, Dudașu, Pușcașu, Țigănași*; with the suffix *-ișor(i)* (3): *Oprișor, Prunișor, Roșiori*; *-el* (3): *Almăjel, Corlățel, Voloicel*; *-iș* (3): *Alunișul, Păltinișu, Periș*; *-ani* (3): *Giurgiani, Molani, Păsărani*; *-oaia* (3): *Cotoroia, Gârdoia, Ghelmegioaia*; *-eț* (2): *Colareț, Vânjuleț*; *-eți*: *Cerneți, Brădeți*; *-oasa* (2): *Igiroasa, Imoasa*; *-ea* (2): *Stângăceaua, Prisăceaua*; *-iște* (1): *Seliște*; *-ov* (1): *Bratilovu*.

2. Compound toponyms

2.1. noun + adjective (30): *Baia Nouă, Balta Verde, Burila Mare, Burila Mică, Câmpu Mare, Cracu Lung, Cujmiru Mic, Dealu Mare, Dedovița Nouă, Dedovița Veche, Dunărea Mică, Fântâna Domnească, Fântânile Negre, Gârla Mare, Izvoru Frumos, Jiana Mare, Jiana Veche, Măru Roșu, Orevița Mare, Pădina Mare, Pădina Mică, Poroina Mare, Poșta Veche, Satu Mare, Satu Nou, Slătiniu Mare, Slătiniu Mic, Valea Bună, Vânju Mare*. Adjectives generally express certain characteristics of the place: *mare* ‘big, large’ (11), *nou, nouă* ‘new’, *veche* ‘old’, *mic, mică* ‘small’, less often the toponym includes a chromatic adjective (3).

2.2. noun + noun in the genitive (24): *Adunații Teiului, Coadă Cornetului, Cracu Muntelui, Dudașu Schelei, Fața Crementii, Fața Motrului, Gura Motrului, Gura Văii, Izvoru Aneștilor, Izvoru Bârzii, Lunca Banului, Ostrovu Corbului, Poiana Gruii, Schela Cladovei, Schitu Topolniței, Valea Anilor, Valea Copcii, Valea Coșuștei, Valea Marcului, Valea Petrii, Valea Teiului, Valea Ursului*. One can notice the frequency of the entopic *valea* ‘valley’ (7) in the structure of the toponyms.

2.3. noun + the preposition *de* + noun (4): *Baia de Aramă, Dumbrava de Mijloc, Obârșia de Câmp, Porțile de Fier*.

2.4. noun + noun in the nominative, hyphenated (4): *Brezița-Motru, Breznița-Ocol, Cerna-Vârf, Drobeta-Turnu-Severin*.

2.5. noun + the preposition *de* + adverb (10): *Bala de Sus, Călineștii de Jos, Călineștii de Sus, Dumbrava de Jos, Dumbrava de Sus, Gârbovățu de Jos, Gârbovățu*

de Sus, Izvorălu de Jos, Lupșa de Jos, Lupșa de Sus. Within pair toponyms, the distinction is made by means of an adverb preceded by the preposition *de* (*de sus, de jos*).

The numeral + noun structures are rare: *23 August, Trei Fagi*; similarly, those making reference to proper names of personalities: *Nicolaie Bălcescu*.

The village name pairs are differentiated by mentioning the name of a specific part of the village (the name of a commune): *Bâltanele* (Greci), *Bâltanele* (Prunișor): “Ctitorie: 1910, Tip: Biserica, Religie: ortodox, Localitate: Bâltanele, Comuna: Greci, Județ: Mehedinți, Arhiepiscopia Craiovei, Mitropolia Olteniei”/’Foundation: 1910, Type: Church, Religion: orthodox, Locality: Bâltanele, Commune: Greci, County: Mehedinți, Archdiocese of Craiova, Metropolis of Oltenia’ (www.crestinortodox.ro/17.02.2009, *Biserica Bâltanele* (com. Greci) “Satul aparține de parohia Bâltanele (Prunișor)”/’The village belongs to the parish of Bâltanele (Prunișor)’ (www.Televiziuneaseverin.ro, *RTS Radio Televiziunea Severin*); *Șipotu* (Ponoarele), *Șipotu* (Poroina Mare), “Distanța și traseul de la Șipotu (Ponoarele), Mehedinți la Baia de Aramă”/’The distance and route from Șipotu (Ponoarele), Mehedinți to Baia de Aramă’ (http://hartaromânieionline.ro); “În Șipotu (Poroina Mare) sunt înregistrate 4 firme”/’There are 4 firms registered in Șipotu (Poroina Mare)’ (www.companii.ro/mehedinți, *Firme din Șipotu (Poroina Mare), județul Mehedinți*); *Șușița* (Breznița Motru), *Șușița* (Grozești), *Valea Ursului* (Ponoarele), *Valea Ursului* (Tâmna) “Undeva în Mehedinți, în comuna Târna, sat Valea Ursului, ascuns de copaci și bălării, lemnul bisericii încă rezistă”/’Somewhere in Mehedinți, in the village of Valea Ursului, in a commune called Târna, behind trees and weeds, the wood of the church still resists’ (ddunia.wordpress.com/09.10.2010, *Comuna Târna, sat Valea Ursului*); “aferele localității Valea Ursului, comuna Ponoarele județul Mehedinți”/’belonging to the village of Valea Ursului, the commune of Ponoarele, Mehedinți county’ (www.apnpm.ro, *Anunț public privind decizia etapei de încadrare FC CEZ DISTRIBUTIE-comuna Ponoare*).

Semantically, some toponyms indicate a characteristic of the place¹: *Bala de Sus, Balta Verde, Bunoaica, Bistrița, Cerna-Vârf, Cernaia, Cerneți, Crivina, Dealu Mare, Dâlbocița, Dobra, Golineasa, Șiroca, Ostrovu Mare, Roșia, Slătiniu Mic, Suharu*; property relations²: *Moșneni*; the social status of people³: *Crainici*; categories of inhabitants with a special status in the organisation of the state⁴: *Pușcașu*; the occupation of the inhabitants⁵: *Blidaru, Cărâmidaru, Făuroaia*; former human settlements⁶: *Poșta Veche, Seliște, Selișteni*; names of peoples⁷: *Arvățești* < Hung. *Arvat* (obsolete) ‘Croatian’; *Greci* < the ethnic name of the Greeks; *Jidoșița* < *jidov* (in old language) ‘Jew’; (in modern language) almost limited to the language of the

¹ Iordan, 1963, p. 105.

² Iordan, 1963, p. 189.

³ Iordan, 1963, p. 204.

⁴ Iordan, 1963, p. 218 *Pușcaș* (old use): a body of 500 soldiers, commanded by the great ‘armaș’, guarding prisons (*Dicționarul enciclopedic ilustrat*, București, 1931).

⁵ Iordan, 1963, p. 224.

⁶ Iordan, 1963, p. 254.

⁷ Iordan, 1963, p. 267.

church; local origin⁸: *Jiana Mare*, *Jiana Veche*, *Olteanca*; historic events⁹: *Drobeta-Turnu-Severin*.

3. While analyzing the etymology of the toponyms of Mehedinți county, we can notice the variety characterising their origin. The Slavic influence is also visible in the toponymy of north-western Oltenia: *Bistrița* < Slavic *bystru* ‘fast’, also ‘clear’¹⁰; *Crivina* < Slavic *kriv* ‘inclined, curved’; < Slavic *Krivina* ‘turn’¹¹; *Glogovi* < Slavic *glog* ‘hawthorn’ (*Crataegus oxyacantha*)¹²; *Iablanița* < Slavic *jablanu* ‘apple’¹³; *Peșteana*, *Peștenuța* are derived from Slavic ‘cave, grotto’¹⁴; *Racova* < *rakov* ‘of the crab’ therefore ‘(rich in or) with crabs’¹⁵; *Rogova* < Slavic *rog* ‘horn’ (of an animal)¹⁶; *Șiroca* from Slavic, Bulg. *Sirokz* ‘wide’; *Șușița* < a derivative from *suh* ‘dry, barren’¹⁷; toponyms of Bulgarian origin: *Dâlbocița* < Bulg. *dezlbok* ‘deep, curved’¹⁸; *Dedovița* < Bulg. *dedov* ‘of grandfather’¹⁹; *Orevița Mare* < Bulg. *Orehov* ‘of the nut(tree)’²⁰; *Pădina* < Bulg., Russian *padina* ‘deep valley’²¹; of Serbian-Croatian origin: *Hinova* < *hina* ‘cunning, delicacy’²²; of Latin origin: *Imoasa* < Lat. *Limosus* ‘muddy’²³; of Hungarian origin: *Almăjel* < Hung. *alma* ‘apple’²⁴.

Some toponyms are also found in the counties of Dolj and Vâlcea: *Almăjel*, *Balota*, *Bistrița*, *Broșteni*, *Cocorova*, *Costești*, *Deleni*, *Delureni*, *Dragotești*, *Florești*, *Gura Văii*, *Livezi*, *Lazu*, *Negrești*, *Moșneni*, *Ohaba*, *Olteanca*, *Poiana*, *Puținei*, *Răduțești*, *Roșia*, *Ruptura*, *Salcia*, *Suharu*, *Stănești*, *Stoești*.

BIBLIOGRAPHY

- Dan, Ilie, *Nume proprii românești*, Iași, Editura Timpul, 2006.
Graur, Alexandru, *Nume de locuri*, București, Editura Științifică, 1972.
Iordan, Iorgu, *Toponimia Românească*, București, Editura Academiei Române, 1963.
Pătruț, Ioan, *Nume de persoane și nume de locuri românești*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1984.
Toma, Ion, *Toponimia Olteniei*, Craiova, Reprografia Universității din Craiova, 1988.

⁸ Iordan, 1963, p. 295.

⁹ Iordan, 1963, p. 305.

¹⁰ Iordan, 1963, p. 500.

¹¹ Iordan, 1963, p. 508.

¹² Iordan, 1963, p. 101.

¹³ Iordan, 1963, p. 83.

¹⁴ Iordan, 1963, p. 39.

¹⁵ Iordan, 1963, p. 479.

¹⁶ Iordan, 1967, p. 480.

¹⁷ Iordan, 1963, p. 355.

¹⁸ Iordan, 1963, p. 105-106.

¹⁹ Iordan, 1963, p. 476.

²⁰ Iordan, 1963, p. 351.

²¹ Iordan, 1963, p. 525.

²² Iordan, 1963, p. 467.

²³ Iordan, 1963, p. 470.

²⁴ Iordan, 1963, p. 182.